

Joukkoliikenteen järjestäminen ja optioiden käyttö v. 2026 – 2027

239/02.08.00/2025

SILA 28.04.2026 § 48

Valmistelija

Hallinnon asiantuntija Jaakko Leskinen, puh. 050 564 0014, jaakko.leskinen@forssa.fi, sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, puh. 050 596 5155, jarmo.pynnonen@forssa.fi

Elinvoimaisen kaupungin yksi edellytys on toimiva joukkoliikenne, joka edistää liikkumista ja palvelujen saavutettavuutta myös niille kuntalaisille, joilla ei ole omia ajoneuvoja käytettävissä. Forssan kaupunki on kilpailuttanut ja hankkinut vuonna 2024 avoimen joukkoliikenteen järjestämiseksi neljä reittiä sekä kilpailuttanut uudelleen palvelulinja Tyykikydyin vuonna 2025.

Joukkoliikenteen sopimusjaksot sijoittuvat eri tilikausille ja kustannuksiin on haettavissa valtionkorvaus. Valtionkorvaus on ollut noin 25 % ilmoitetuista kustannuksista. Kaikki reitit ja palvelulinjat toimivat nettomallilla, jossa liikennöintikorvauksesta vähennetään lipputulot. Nettomalli sopii parhaiten liikennöintiin, jossa reitin käyttö on ennustettavaa.

Palvelulinjat ja reitit ovat 1) Palvelulinja Tyykikytyi (P1), 2) Palvelulinja Monipalvelubussi (P2), 3) Pohjois-Forssan reittiliikenne (R1) ja 4) Raitoo-Matku-Koijärvi-Forssa –reittiliikenne (R2). Reitit muodostavat kaupungin alueella kaikille avoimen joukkoliikenteen kokonaisuuden, jota hyödynnetään myös vaihtoehtona koulukuljetuksissa. Järjestetyt palvelulinjat ja reitit ovat puolestaan osa laajempaa kuljetuskokonaisuutta, johon lukeutuvat myös seudun paikallisliikenne ja kaukoliikennettä sekä liityntäliikenne.

Puhtaiden ajoneuvojen laissa (740/2021) säädetään julkisten ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksista, mikä on otettu huomioon kaupungin joukkoliikennehankinnoissa. Puhtaaksi ajoneuvoksi luetaan muuta kuin fossiilista moottoribensiiniä tai fossiilista dieselöljyä polttoaineena käyttävä auto, esimerkiksi uusiutuva diesel-polttoaine ja tarkemmat vaatimukset riippuvat ajoneuvokategoriasta.

Forssan kaupungin järkivihreässä strategiassa tavoitteiden saavuttamiseksi määritellyjä keinoja ovat esimerkiksi kestävä hankintatoiminta ja päästöjen vähentäminen. Molemmat palvelulinjoista sekä toinen reittiliikenteistä ajetaan uusiutuvalla diesel-polttoaineella. Uusiutuvan diesel-polttoaineen elinkaaren aikaiset kasvihuonekaasupäästöt ovat 90 % pienemmät fossiiliseen dieseliin verrattuna.

Hankintayksikön kannattaa pyrkiä edistämään hankinnoillaan pitkäjänteisesti markkinoilla olevan ajoneuvokaluston uudistumista

ympäristöystävälliseksi. Tämä edistää myös kestävästä ilmasto- ja ympäristötyötä.

Joukkoliikenteen järjestämistä ja samalla optioiden käyttöä varten on varattu määrärahat talousarvioon, yhteensä noin 535 000 euroa. Palvelulinjoja Tyykikyty ja Monipalvelubussi liikennöidään kalenterivuoden ympäri ja puolestaan reittiliikenteessä liikennöintiä ei ole kesäaikana koulujen lukuvuoden ulkopuolella.

Avoimen joukkoliikenteen reitit ja palvelulinjat sekä seuraava optiokausi:

- 1) Palvelulinja Tyykikyty 1.7.2026 - 30.6.2027
- 2) Palvelulinja Monipalvelubussi 3.8.2026 - 2.8.2027
- 3) Pohjois-Forssan reittiliikenne 12.8.2025 - 5.6.2026
- 4) Raitoo-Matku-Koijärvi-Forssa –reittiliikenne 12.8.2025 - 5.6.2026

Palvelulinja Tyykikytyin vuonna 2027 alkavaa sopimusjaksoa on lisäksi tarkoitus siirtää kuukaudella eteenpäin siten, että myös se alkaa elokuussa muiden avoimen joukkoliikenteen palvelulinjojen ja reittien mukaisesti. Tämä edellyttää erillistä vähäarvoista järjestelyä vuoden 2027 heinäkuun ajaksi.

Tilaaaja päättää option käytöstä sopimuskausi kerrallaan ja neuvottelee asiasta liikennöitsijöiden kanssa. Kaikki optiojaksot ovat kuluvalle hankintakaudella käytetty seuraavan optiojakson käyttämisen jälkeen. Tulevaa kilpailutusta valmistellaan siten, että seudun joukkoliikenteen kehittämisen yhteydessä mahdollisesti tehtävät johtopäätökset ovat myös hyödynnettävissä. Optioiden käyttö mahdollistaa liikennöinnin järjestämisen nykyisin sopimusehdoin.

Esittelijä	Sivistysjohtaja Pynnönen Jarmo
Päätösehdotus	Sivistyslautakunta päättää 1) hyväksyä avoimen joukkoliikenteen palveluliikenteen linjojen P1-P2 ja reittiliikenteen linjojen R1-R2 optioiden käytön sopimuskaudella v. 2026 – 2027 2) oikeuttaa sivistysjohtajan allekirjoittamaan liikennöintisopimukset 3) valtuuttaa sivistystoimen kilpailuttamaan tarvittaessa ne linjat, joilla ei syntyisi hankintasopimusta option käytöstä
Käsittely	Käsittely Puheenjohtaja asetti kokouksen tauolle klo 20:08 – 20:13.
Päätös	Sivistyslautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

Ptk tark.